

Notat

Ressortfordeling vedrørende luftforurening

Hovedbudskaber

- TMF har ansvar for teknik- og miljøområdet vedrørende luftforurening og har ansvaret for at håndtere den konkrete miljømæssige regulering af luftforurening.
- SUF har ansvar for kommunens sundhedsmæssige opgaver vedrørende forebyggende og sundhedsfremmende tilbud i kommunen, og det er SUF's ansvar at håndtere de sundhedsmæssige aspekter af luftforurening, som er en af de største kilder til for tidlig død blandt københavnere.
- SUF har det tværgående ansvar på sundhedsområdet i kommunen. Da luftforurening har stor betydning for københavnernes sundhed har SUF en faglig opgave i at koordinere og bidrage til at reducere de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening. Dette samarbejde på tværs af forvaltninger er der ikke noget mærkeligt i. Det samme gør sig fx gældende, når vi taler børns sundhed og koordinationen mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen, hvor fx Center for Børn og Unges Sundhed hører under SUF og sundhedsplejen under BUF.
- Det delte ressortansvar for luftforurening følger således af styrelsesvedtægten – og er blevet bekræftet gentagne gange igennem politiske beslutninger i BR og i regi af budgetaftaler (særligt budget 2019).
- Ved budgetforhandlinger er der bl.a. afsat penge i SUF-regi til ekspertgruppe om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening, videreførelse af denne samt analyse af ren luft i børnelivs zoner.
- Af aftaleteksterne fremgår en klar opgavefordeling mellem TMF og SUF, samt at SUF inddrager TMF i de initiativer, hvor bevillingen henhører under SUF. Hertil er der også udarbejdet en aftale mellem SUF og TMF om opgave- og ansvarsfordeling for indsatser til øget viden om de sundhedsskadelige virkninger af luftforurening.
- Det er uklart, hvilke konsekvenser en evt. vedtagelse af nærværende medlemsforslag vil have – herunder om det annullere

4. maj 2021

Sagsnummer
2017-0001990

Dokumentnummer
2017-0001990-88

Center for Ledelse og
Kommunikation
Direktion og Udvalg
Rådhuspladsen 1
1550 København V

Mobil
2492 7025
E-mail
GK1N@kk.dk

EAN-nummer
5798009290304

elementer i tidligere budgetaftaler samt ultimativt vil betyde at Styrelsesvedtægten skal justeres. .

- Af styrelsesvedtægten fremgår det, at SOU har det tværgående ansvar for det sundhedsfremmende arbejde med henblik på at styrke indsatsen generelt i kommunen, og det fremgår, at SOU har til opgave at være kommunens tværgående sundhedsudvalg på tværs af kommunens udvalg og på tværs af aldre.

Baggrund

Københavns Kommunes styrelsesvedtægt fastsætter opgavefordelingen mellem de enkelte politiske udvalg. I denne forbindelse er særligt styrelsesvedtægtens § 17 og § 19 centrale, idet de to bestemmelser fastsætter henholdsvis Sundheds- og Omsorgsudvalgets og Teknik- og Miljøudvalgets ansvarsområder.

Vurdering vedr. fælles ressortansvar

Det fremgår klart at styrelsesvedtægten (jf. afsnittene nedenfor), at Teknik- og Miljøudvalgets opgave er at varetage opgaver på miljøområdet, mens det er Sundheds- og Omsorgsudvalgets opgave at varetage de sundhedsmæssige opgaver. Når det læses i kombination med bemærkningerne til Sundheds- og Omsorgsudvalget om, at Sundheds- og Omsorgsudvalget bærer det tværgående ansvar på sundhedsområdet, er det SUF's klare vurdering, at der er tale om delt ressort.

Dette begrundes konkret i afsnittene nedenfor vedrørende politiske beslutninger på luftforureningsområdet ifm. budget samt i afsnittene i styrelsesvedtægten vedrørende Sundheds- og Omsorgsudvalget- Teknik- og Miljøudvalgets ansvarsområder jf. afsnittene nedenfor.

Politiske beslutninger i budgetregi

Vurderingen af det delte ressort afspejles tydeligt i de politiske beslutninger på luftforureningsområdet, da der fx med budgetaftalen for budget 2019 (vedtaget i BR 4. oktober 2018 med A, B, C F, I, O og V) blev afsat 14,3 mio. kr. i 2019-2022 til indsatsen 'Øget viden om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København'. Indsatsen blev forankret i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen med inddragelse af og bidrag fra Teknik- og Miljøforvaltningen. Det fremgik af budgetaftalen, at "parterne er enige om at afsætte midler til, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen igangsætter initiativer, der skal øge viden om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København.

I den forbindelse blev der afsat 2,3 mio. kr. på service i 2019-2020 til årlig undersøgelse, ekspertgruppe og analyser i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen

Ligeledes blev der afsat 9,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2022 til, at Teknik- og Miljøforvaltningen opsætter minimum tre kommunale

målere, hjemmeside i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt projektledelse og tværgående samarbejde.

I budgetaftalen blev det ligeledes aftalt, at "Teknik- og Miljøforvaltningen er ansvarlig for indsamling og videregivelse af data vedrørende luftforurening, mens Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er ansvarlig for fortolkning af de pågældende data i forhold til de sundhedsmæssige konsekvenser og for at publicere sundhedsvarsler til borgerne samt tilrettelægge og iværksætte øvrige initiativer, der kan fremme sundheden i forhold til luftforurening."

Med budgetaftalen blev der, som det fremgår ovenfor, nedsat en ekspertgruppe under SUF, der skulle kigge nærmere ind i forslag til håndtering af luftforureningen i København. Ekspertgruppen afgiver en årsrapport en gang årligt. TMU og SOU behandlede årsrapporten for 2019 i maj 2020, og SOU blev ligeledes orienteret om status på eksekvering af de syv ændringsforslag i januar 2021, som Teknik- og Miljøudvalget fremsatte til indstillingen på udvalgsrådet i Teknik- og Miljøudvalget den 11. maj 2020.

Der er efterfølgende foretaget en række politiske prioriteringer af luftforureningsområdet, idet der også blev afsat midler til budgetønsket om "SU6 Ren luft i børnelivszoner fra overførselsforhandlingerne 2019-2020: Aftalen om fordeling af overførselsmidlerne kan findes her. https://www.kk.dk/sites/default/files/uploaded-files/aftale_om_overfoerselssagen_2019-2020.pdf

Det fremgår her af budgetnotatet, at der blev afsat "1,7 mio. på service i 2020 til projektledelse i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, projektdeltagelse i Teknik og Miljøforvaltningen, dataindsamling, analyse og dokumentation. Analysen foretages i et samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen med udgangspunkt i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen mod luftforurening."

Ligeledes blev der med budget 2021 (BR 1. oktober 2020 - A, B, C, F, O, V og Fremad) desuden afsat 1,4 mio. kr. til videreførelse af indsatsen "Øget viden om sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København i 2021-2023", som der blev afsat midler til i budget 2019 for årene 2019-2020.

Der er således sendt et klart politisk signal med stillingtagen til, hvordan resortfordelingen er mellem Teknik- og Miljøudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Teknik- og Miljøudvalgets medlemmer deltog ligeledes på Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde d. 22. april 2021, da ekspertgruppens formand fremlagde resultaterne fra ekspertgruppens "Årsrapport og

ekspertgrubeanbefalinger 2020 for indsatsen "Øget viden om de sundhedsskadelige virkninger af luftforurening i København".

Opgavevaretagelsen er således i overensstemmelse med styrelsesvedtægten, da Teknik- og Miljøforvaltningen er ansvarlig for de miljø- og tekniske forhold og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er ansvarlig for de sundhedsmæssige forhold.

Styrelsesvedtægten

Det bemærkes, at det ikke er muligt for Borgerrepræsentationens medlemmer – eller forvaltningerne – at lave enkeltstående aftaler med afvigelser fra styrelsesvedtægten. Det fremgår af kommunestyrelseslovens § 2, stk. 2, at de nærmere regler for kommunens styrelses fastlægges i en styrelsesvedtægt. Styrelsesvedtægten – og ændringer – skal undergives to behandlinger i Borgerrepræsentationen med mindst seks dages mellemrum. Ligeledes skal Ankestyrelsen orienteres om vedtægtsændringer.

Ved tvivlsspørgsmål om fortolkning af styrelsesvedtægten er det Borgerrepræsentationen, der kan tage stilling til, hvordan styrelsesvedtægten skal fortolkes. Men det er ikke muligt for Borgerrepræsentationen at foretage en fortolkning, der er så vidtgående, at det medfører en ændring af styrelsesvedtægten, uden iagttagelse af proceduren i § 2, stk. 2.

Der er ikke gennemført en vedtægtsændring som følge af Borgerrepræsentationens vedtagelse af budgetaftalen for Budget 2019 og igen for Budget 2021. Dette må derfor konstateres, at overstående fortolkning af styrelsesvedtægten er i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens forståelse af vedtægten.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets ansvarsområde

Det fremgår af bemærkningerne til Styrelsesvedtægten § 17 ift. Sundheds- og Omsorgsudvalgets ansvarsområde, at "...der er koordinerende opgaveområder på det sundhedsforebyggende område i forhold til samtlige øvrige forvaltninger, og Sundheds- og Omsorgsudvalget har det tværgående ansvar for det sundhedsfremmende arbejde med henblik på at styrke indsatsen generelt i kommunen."

Sundheds- og Omsorgsudvalget har jf. ovenfor altså til opgave at være kommunens tværgående sundhedsudvalg på tværs af kommunens udvalg og på tværs af aldre.

Teknik- og Miljøudvalgets ansvarsområde

Det fremgår af § 19, at "Teknik- og Miljøudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på byggeområdet, teknik- og miljøområdet samt opgaver vedrørende forsyningsvirksomheder. Af større opgaveområder kan nævnes gader og veje, parker og kirkegårde, lokalplanlægning, byggesagsbehandling, støttet byggeri, byfornyelse, miljøopgaver og forsyningsområdet, herunder kontakten til selskaberne på området."